

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice št. 15. — Zurednikom se mora govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisni se ne vračajo. — Inzerati: Šeststopenjska petič-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju dajo se popust. — Volja za Ljubljano v upravništvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gl., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld. 50 kr. in za jeden mesec 56 kr.

Štev. 288.

V Ljubljani v četrtek, 17. decembra 1885.

Tečaj II.

Razmere na Francoskem.

Francoska ljudovlada živi usodepolne dni; notranji boji in prepiri množe se dan na dan, in strasti vodjev posameznih strank presegajo vsako mero. Tako daleč so uže prišli častihlepni in vladeželjni politiki velike republike, da jim celo čast domovine ni več sveta — kar pač najlepše dokazuje nesrečna zadeva Tonkinška. Odkar je daleč tam v Zadnji Indiji poražen bil jeden oddelek francoskih vojakov, odkar je oberst Herbinger tako nespretno bežal pred navideznimi kinškimi oddelki, razburili so se duhovi na Francoskem na nepopisan način in dežela ločila se je takoj v dva tabora: jedni so zahtevali, da se maščuje francoska čast in vojna z vsemi silami mogočne ljudovlade nadaljuje; drugi pa so proglasili kot prvi princip, da se ostavi Tonking in dežela prepusti svoji lastni usodi, če tudi je na tisoče francoskih sinov zakopanih v onih daljnih zemljah in je rat tonkinški požrl uže neštete milijone iz žepov francoskih državljanov.

Zbornica je volila posebno komisijo, ki se ima pečati s tonkinško zadevo in preiskavati uzroke nesrečne vojne. Postopanje tega odseka pa se je takoj v začetku javilo na tak način, da je vzbudilo silno razsrjenost vsacega pravega rodoljuba. Vlada je namreč predložila tonkinški komisiji dokaj raznih, jako kočljivih dokumentov ter je se vé da računala na to, da bode 33orica diskretno postopala in ne zlorabila danega ji zaupanja. A jeden izmed odbornikov, Lockroy, hitel je do raznih časnikov in na veliki zvon obesil stvari, ki nikakor niso častne za republiko in ki v velikanski meri škodujejo imenu franco-

skemu. Poročilo generala Briéra de l'Isle o oberstu Herbingerju in o njegovem begu iz Langsona odkriva skeleče rane; tiče se častnega imena francoske vojne in časti ljudovlade ter nikakor ni bilo namenjeno za javnost.

Sedaj pa so udje tonkinške komisije te sramotilne vesti raznesli ter brez rudečice v javnost pognali stvari, ki zamorejo nezmerno škodovati domovini, zanesli nezadovoljnost v vrste njenih vojakov in razrušili disciplino v njihovi sredi, ker se čast vojske tako lahkomisljeno prodaja. Stvorili so to, da zadosté svoji strankarski strasti in si pridobé nov argument za dokaze svoje, da je treba ostaviti Tonkin. Vsak trezen človek obsoja tako početje; mirni državljani s strahom gledajo, kam da jadra državna ladija, ker ima take krmarje na sebi! Samo ona mala peščica je zadovoljna, ki mēni, da je naloga parlamentarizma, objavljati dan za dnevom vse vladne skrivnosti, če tudi škodujejo spoštovanju in časti domovine.

Ministerstvo se še vedno strogo drži svojega programa gledé Tonkina in pripravljeno je dati svojo ostavko, ako zbornica ne pritrdi njegovemu mnenju. Kmalu bodo torej padle usodne kocke; predno zajde staro leto, bode daljše postopanje odločeno. Poslanci hité posebno s tega vzroka, ker na vsak način hočejo še drugo velevažno vprašanje rešiti do novega leta, namreč volitev predsednika. Zato tonkinška komisija svoje delo na vso moč pospešuje in obče se trdi, da bode z njim še pred Božičem gotova. Ako se to zgodi, potem bode sklican kongres in volitev predsednika zamore se takoj izvršiti. Vsi merodajni krogi delajo na to, kajti razburjenost po deželi raste vedno bolj in želeti je, da prazniki prinesó ljudem goto-

vost, pri čem da so. Ker se pa kongres sme sklicati samo v soglasji z ministri, je verjetno, da bode ta slučaj njihovo stališče vtrdil. Marsikak nasprotnik bode namreč konečno glasoval zanje, da se kočljivo vprašanje spravi prej ko mogoče spod nog in odloči prihodnost republike. Vsled tega upajo prijatelji ministerstva, da bode poslednje zmagalo s svojimi zahtevami gledé Tonkina. Kot znak, da veje druga sapa, služi politikom slučaj, da celó radikalci nekako molčé o Tonkinu. Izmed vseh radikalnih kandidatov, ki so nastopili v Parizu, ni ne jeden izrečno se izrazil o kolonialni politiki ministerstva, ni jeden ni zahteval v svojem programu, da se ostavi Tonkin, čeravno ti gospodje v obče niso štedljivi s svojimi obljubami in obetajo volilec vse, kar je mogoče in nemogoče. To je dobro znamenje za ministerstvo in za mir v Francoski, katerega je tolikanj potrebna. Vsak pravi domoljub tako želi in upa, da se bodo dale zaceliti rane, katere je tonkinška komisija s svojim indiskretnim postopanjem vsekala ljudovladi in njenim prijateljem.

Govor posl. Šukljeta

gledé prenaredbe deželnega volilnega reda.

(Govoril dné 16. decembra.)

Slavna gospóda! Nisem nameraval, nasvet svoj utemeljevati na dolgo in široko. Ne čutim v sebi nikakeršnega poželenja, segati nazaj v mitologijo poletinskih državnozbornskih volitev ter rahločutne duše plašiti s pripovedkami o grozodejstvih naših trinožkih okrajnih glavarjev, tudi z zanimivimi razgovori ne morem zabavati visoke zbornice, tedaj sem bil sklenil, stopiti takoj in

Listek.

Jeden mojih prijateljev — bog.

Na Dolenjskem bivajoči prijatelj povabil me je, naj ga obiščem, da po dolgem prestanku pri čaši pristnega cvička kako vganeva. V letošnjem poletju porabil sem res tridnevne pisarniške počitnice — tako zvane „Staubferien“ — v ta namen, in prebil sem jih na gostoljubnem domu svojega prijatelja. Pila sva z gagonosni cviček, kakor ga je rodila trta, no več ko sva ga pokončala, bolj sva bila trezna in bolj pametno sva govorila. Pozno v noči podala sva se k počitku v jednostropno hišico, ki stoji samotno na višini sredi vinskih goric. A ni mi bilo mogoče zaspati. Cviček pokazal mi je roge in nekako neprijetno vroče mi je postajalo. Vstanem ter odprem okno, da se pri svežem zraku ohladim. Toda vnanja vročina tekmovala je z notranjo, nebó prepreženo je bilo s črnimi oblaki. Ni dolgo trajalo in nastal je piš, grom in tresk, da se je zmajala hiša.

Blisk za bliskom udarjal je na zemljo, da se mi je vedno vse videlo v ognji. Neka groza obšla je grešno dušo mojo, zdaj pa zdaj mora biti po

meni. Kašljal sem glasno in trdo hodil po sobi gori in doli, da bi morda zbudil na drugem koncu hiše spečega prijatelja. A zastonj! Zlezal sem v posteljo in zavil si glavo v odejo, da ne bi slišal ni videl groma in bliska. A ni šlo. V takih trenutkih človek spozna še le ničnost svojo. Počel sem stikati okolo, da bi našel kako berflo, in res v omari staknil sem nekaj zaprašanih papirjev, kjer je sestavek z napisom: „Jeden mojih prijateljev — bog“ obrnil pozornost nase. Bilo mi je prava olajšava v tej hudi uri, da mi je prišel sestavek — soditi po napisu — pobožnega zadržaja v roke.

S spoštljivostjo razprostrl sem listine pred seboj in skesan in z največjo pazljivostjo počel sem čitati: Trijadernik „Javor“ plul je proti Sumatri, da tu poprodá razne predmete, ki služijo za hišno opravo in razkošje tamošnjim bogatinom ter nakupi z druge strani kave v podporo prebave evropskim želodcem. Morje je bilo grozno mirno. Morje je namreč čudna stvar. Ono je ravno tako strašno, kadar je mirno, kakor kadar je razsrjeno; in to pot bilo je gladko, kakor zrcalo. Pomorščaki so govorili: Kako neznansko lepo vreme imamo ter to si grizli nohtove. Kapitén pa je razdelil še

ostali živež na določene dele, da se ogne pogubi po lakoti.

Suhar, nasoljeno meso, kuretnina, krušne skorje, čokolada bili so uže davno povžiti.

Prišel je Vnebohod. Kako naj praznujemo ta praznik? Prebrskala so se vsa kota, toda povsod le beda in lakot. Slednjič našel je vender le kuhar, ki je čul na ime Neptun ter bil porojen na otoku Madagaskar, petelina visoko na jadrju čepečega, ki je enako Murad beg-u po bitki pri piramidah, objokoval opustošeni svoj harem. Petelina so vjeli, oskubili in pomorščaki so se pripravljali na obed. Kako se je vse razveselilo pri prijetnem duhu, ki je prihajal od ražnja; potniki so ga mimogrede hlastno požirali; poveljnik šel je spat ter je skušal, v svesti si dobre obedi, premotiti lakot s spancem. Lajtenant pa je stražil pred kuhinjo, da zabrani resno vsak posilen napad lakoti, ki je, kakor znano, kaj slab svetovalec.

Grozen krik obupnosti, podoben onemu črncev, ki ga je ugriznila strupena kača, pretresa pa kuhinjo, kjer se je pekel petelin. Neptun, bled ko smrt od strahu, pride iz kuhinje brskajoč si z rokama po volni, ki je rasla na njegovi glavi. Pomorščaki mislili so, da je kuhar v pozabljivosti in

medias res ter direktno lotiti se predmeta samega.

Ali dve stvari, ki sta se pripetile minuli teden, omajali sta vse moje namere. V prvi vrsti — prednost gre čestiti opoziciji — vplivala je na me izjava, s kojo je gosp. baron Apfaltrern označil stališče svoje stranke. Pogledal sem v stenogram, in tam našel sem zabeležene karakteristične besede njegove: „Dass wir principiell uns aussprechen müssen gegen jede Ausdehnung des Wahlrechtes.“ To se je bilo zgodilo pri tej priliki, ko je gospod Klun bil utemeljil samostalni svoj predlog o spremembi § 13. in 15. dež. vol. reda. Odkrito rečem, da me je čudovita jasnost te izjave deloma osupnila, deloma obradostila. Kajti odslej more vendar enkrat ponehati ona uprav predpustna burka, s kojo se je nam hotelo dokazati, da smo mi „narodnjaki“, „sovražniki svobode in napredka“, in da le na oni strani te dež. sobane posedajo generalni najemniki novomodernega liberalizma.

Ali na drugi strani morali smo sprevideti, da nasproti taki opoziciji, za katero so merodajni gospoda barona A. politični nazori, nič ne dosežemo, ako poskusimo, v meritornem oziru spremeniti deželni volilni red. Vsak poskus je gola potrata časa, saj je po § 54. dež. tega zakona vsaki manjšini, ki jedno četrtinko znaša v našem dež. zboru, na prosto voljo dano, preprečiti sleherno, bodi si še tako skromno in še tako pravično spremembo našega volilnega zakona.

Pa pripetila se je tekom minolega tedna še neka druga precej znamenita stvar, ki je tudi v notranji zvezi z mojim denašnjim predlogom. Čest. moj sosed, g. kanonik Klun, stavil je namreč poseben predlog ter ga jako obširno utemeljeval v tej slavni zbornici. Vsebina njegovega nasveta se dá diskutirati, ali način utemeljevanja mi ni ugajal, argumentacija — naravno, da se oziram le na stvarne argumente, — mi ni imponirala. Kajti g. predlagatelj pričakoval je od svojega nasveta, da se bode tem načinom neko jednako postopanje uživotvorilo po vsej deželi. In jaz rečem, jednako postopanje mora biti v v poslovanju dotičnih političnih uradov, a z druge strani je vendar čisto jasno, da bode ravno po tej poti volilni zakon zaukazal največjo dejansko nejednako st. Obč. volilni red in dež. volilni zakon razločujeta namreč v skupini mest in trgov med občinami s tremi in občinami z dvema volilnima razredoma. Gledé prvih nasvetuje g. kanonik, da gre v istih volilna pravica vsem onim, ki pripadajo I. in II. volilnemu razredu, iz tretjega pa le onim, ki plačajo vsaj 5 gld. direktnega davka. V ostalih občinah pa smejo voliti prvi dve tretjini vseh volilcev, uvrščenih po visokosti letnega cesarskega davka.

Dovolite, da Vam z jednim samim vzgledom dokažem, kaka krivica se bi na ta način pripetila

raztresenosti pojedel petelina ter da prosi sedaj za preširni svoj zelodec oproščenja. Toda ubogi kuhar ni bil kriv tega zločina; prevelika pazljivost v kuhinji ima mogokrat tiste slabe posledice, kakor največa malomarnost.

Ubogi petelin sežgal se je od kljuna do krempljev, bilo ga je samo oglje. More-li biti kaj hujšega nego je vzkipela jeza pod ekvatorjem! Lajtenant je zarujovel jednako tigru, ki mu je všel plen. Zgrabivši velik nož, plane na Neptuna. V tem trenutku pa priskoči potnik Ljudevit Bergaz, se postavi med kuharja in lajtenanta in ga reši pred pogubnim sunkom. Črnci bil je rešen. Noževa špica pa je prodrla Bergaz-u v roko, da je skoro jela kapljati kri.

Da niso drugi sopotniki ustavili Bergaz-a, vrgel bi bil v kljub temu, da je bil ranjen, lajtenanta v morje. Ubogi Neptun pa je pal na kolena in je pretakal pred svojim rešiteljem vroče solze zahvalnosti.

Po tem dogodku so potniki težkim srcem odpovedali se mastnemu obedu ter so morali do Sumatre trpeti lakot.

Minula so bila štiri leta. Ljudevit Bergaz obedoval je pri angleški družbi v Bataviji. Med

ravno večjim in premožnejšim občinam. V Metliki na primer, katera je razdeljena na tri volilne okraje in kjer se v III. razredu nahajajo volilci celó s 15 gld. dir. davka, davkoplačevalec s 4 gld. 99 kr. letnega davka ne bode imel volilne pravice, v istem volilnem okraji pa in v mnogo bolj revni občini si jo lahko zadobí volilec, ki niti jednega goldinarja ne plača direktnega davka, ako so v dotični občini sami nizki davkoplačevalci. Saj imamo v tem oziru dovolj praktičnih skušenj in dobro znamo, da tudi čestita opozicija baš v tej zadevi ni bila vedno tako bojzljivo skrupulozna, kakor bi se moglo soditi po prej omenjeni izjavi g. barona Apfaltrerna. Živo se spominam na ono „veliko leto“, katero je z neizbrisnimi črkami zapisano v naši volilni kroniki; na leto 1877, ko se je posrečilo peterim odstotkom nemškega prebivalstva z raznimi prečudnimi sredstvi v manjšino potisniti ogromno slovensko večino 95 percentov. Takrat peljali so naši nasprotniki na volišče tudi take davkoplačevalce, kateri niti 90 krajcarjev direktnega davka niso plačali. Iz vsega tega se le razvidi, da se tudi pri naši čestiti opoziciji praksa šestokrat čisto drugače glasi, nego nepristopne in preširne teorije njene.

Ozirajoč se na navedene razloge, se tedaj pač ne morem kar hipoma ogrevati za spremembo volilnega reda, nasvetovano po gosp. posl. Klunu. Toda — vtegnete mi ugovarjati — čemu tedaj staviš tak predlog, o kojem sam sodiš, da ne dovede do nobene meritorne reforme?! Istina je, da je niti nameraval nisem s svojim predlogom. Ne da bi zadovoljen bil s sedanjim volilnim redom, kateremu je navzlic volilni reformi l. 1883 vedno še utisnen pečat Schmerlingove umetne sisteme. Po mojem notranjem prepričanju so ravno pristanski deželni volilni redi jedna glavnih zaprek, katere zasramujejo uspešni razvoj našega ustavnega življenja. Jih nadomestiti z drugimi pravičnejšimi določbami, bila bi častna naloga vsakemu avstrijskemu domoljubu te ali one narodnosti. Žalibog je izjava g. bar. Apfaltrerna nas kmalu osvedočila, da v tem oziru nikakor ne moremo računati na lojalno sodelovanje nasprotne strani, in tedaj izjavljam slovesno, da moj nasvet nikakor ne meri na meritorne priprave volilnega zakona za vojvodino kranjsko.

Temveč čisto drugi nagibi so me napotili k temu nasvetu. Prosim, gospoda moja! blagovolite se spominati onega zasedanja l. 1883, v katerem smo se lotili volilne reforme. Nova zbornica, skoro polovica poslancev, obstoječa iz parlamentarnih začetnikov, in pred njimi predloga, izhajajoča iz sredine dež. zbora, dobro sicer preudarjena po svoji vsebini, po glavnih potezah solidno načrtana, ali kar se postavodavne tehnike tiče, vendar le sklenjena v naglici, površno izpeljana v svojem detailu. Novinec sem v legislativnih zadevah, toda

gosti bila sta dva učenjaka in jeden filantrop, katere so odposlale njihove vlade venkaj v različnih poslih. Ko se je tu imenovalo glasno in razumljivo ime Bergaz, vzdigne najstarejši učenjakov učeno svojo glavo, ki je bila do sedaj zamaknena le v okrožnik pred njim, ter vpraša:

„Kdo se tu zove Bergaz?“

„Jaz“, odgovori moj prijatelj.

„Čudno, čudno! Vi imate ravno tisto ime, kakor jeden bogov na otoku Madagaskar.“

„Pravite, da je na otoku Madagaskar bog z imenom Bergaz?“ pravi smeje Bergaz.

„Bergaz, Bergaz“, odvrne učenjak.

Ta dogodek ostal je brez posledic. Jedli so naprej.

Drugi dan ob ravno tisti uri dal je učenjak jedno številko nekega znanstvenega geografičnega časopisa gospodu Bergazu rekoč: „To sem pisal na Madagaskar o bogu Bergazu, in sicer v pismu, ki je namenjeno učenim društvom v Londonu in Parizu. Pridržite ta izvod v spomin!“

Bergaz se je učenjaku zahvalil in čital je potem ta-le sestavek:

„Prebivalstvo otoka Madagaskar je zmes Afrikanov, Arabov in domačinov. Ti poslednji pre-

navzlic temu lahko dokažem, da se volilni zakon, kakor je nastal vsled novele z 29. maja 1884, dá primerjati nepravilnem mozaiku, kateremu se pozna na prvi hip, da so ga bili sestavljali razni umetniki in v različnem slogu. Dovolite mi te en par posebno drastičnih izgledov! Oglejte si na pr. § 7. starega volilnega reda z dne 26. februarija 1861, kateri ni bil predrugičen l. 1883 ter je tedaj in dandanes pravokrepen po vsem svojem obsegu. Ta paragraf določuje, da so volilni okraji kmetskih občin sestavljeni iz političnih okrajev. Naravno, kajti l. 1861 bili ste uprava in pravosodje še združeni v prvih inštancah, poznali so le tako zvane „mešane okrajne urade.“ A dandanes so oblastva uže zdavna ločena, volilni okraji so sestavljeni po sodnijskih okrajih, to normira volilna novela z 29. maja 1884 jako precizno zlasti v § 22; ne zmenec se za gori citirani § 7, ki jih sestavlja po političnih okrajih, tedaj če gledamo na denašnjo uradno razvrstitev, po okrajnih glavarstvih. Eden in isti pravokrepen volilni zakon, tedaj gospoda moja, konstruira volilni okraj kmetske občine sedaj (v § 7.) iz političnih, sedaj (v § 22. in drugod) iz sodnijskih okrajev.

To pa, gospoda moja, je očitna anomalija, katera kar vpije po primerni pripravi.

Formalne pomanjkljivosti se na dalje nahajajo v § 27. postavbe z 29. maja 1884, št. 6, kjer se je čisto bilo pozabilo na — glavno mesto, na Ljubljano, in njen avtonomni statut. Ta paragraf namreč določa v 2., 3. in 4. alineji sledeče: „O pravočasno vloženi reklamaciji razsoja pristojnik cesarskega političnega oblastva, kateremu je občina neposredno podložna. Zoper to razsodbo se v treh dneh sme vložiti pritožba na deželnega načelnika. Razsodba deželnega načelnika je v vsakem slučaju konečno-veljavna.“ Kaj sledi iz te določbe? Ljubljanska občina je neposredno podrejena dež. predsedniku, torej je dež. predsednik u v prvi instanci razsojevati o reklamacijah ljubljanskih volilcev. Ali proti njegovi razsodbi sme dotični volilec v treh dneh zopet pritožiti se — kje? no, zopet pri deželnem predsedniku, kateremu je izročena konečna rešitev vseh reklamacij. Iz vsega se tedaj razvidi, da tu pogrešamo v zakonu določbo, tikajočo se mesta ljubljanskega, oziroma zadevajočo reklamacije ljubljanskih volilcev. Ne treba naglašati, da se mora ta nedostatek odpraviti, sicer se utegnejo iz tega roditi še čudne homatije.

Najbolj sem se pa začudil, ko sem te dni baš po navodu čast. svojega soseda, gosp. posl. Kluna, v roke vzel volilni zakon, novoelo namreč, kojo smo sklenili leta 1883 ter prečital posamezne paragrafe. V oči me je zbadal § 32., kateri se bavi z volitvijo volilnih mož po kmetskih občinah ter se sklicuje na §§ 39—47 (inclusive). Takoj sem si jih

bivajo večinom v kraljevini Ova, kjer gospoduje kraljica. Le-ti domačini razločujejo se od etijopskega plemena po bistvenih, duševnih in telesnih znamenjih. Oni so dobrodušni, gostoljubni, ob jednem pa zelo vojeviti, kajti na ta način pridobó si sužnjeve. Po krivem trdilo se je da molijo hudiča in časté neko njemu posvečeno drevo. Nego oni imajo le jedno svetišče. Letó posvečeno je bogu Bergazu (Ber, vrec ali vodnjak iz kaldejskega, in gaz, luč, iz madagaskarskega.) To božje bitje časté z veliko spoštljivostjo, mu žrtvujejo petelina, jednako kakor stari Grki Eskulapu. Neovrgljivo je tedaj, da verske nazore in jezike veže skrivnostna vez, katere ne pretrgajo ni morje ni gore ni vekovi.“

Ta filozofična opazka dala je Bergazu mnogo razmišljevat.

„Vi ne verujete“, pristavil je potem še učenjak, „koliko je pridobila veda, ki je našla po mnogih naporih in stroških te skrivnostne vezi.“

Bergaz se je le molčé priklonil.

Opravila z njegovim poslom v zvezi izbrisala so mu skoro učenjaka in učeni njegov sestavek iz spomina!

(Konec prihodnjic.)

ogledal, a kaj sem našel? Da § 42., kateri razpravlja način kontroli pri pisni volitvi v mestih in trgih ter v veleposestvu niti v najmanjši zvezi ni s § 32., ki se navzlic temu nanjskljuje, istotako tudi § 45. ne, v kojem se določa, kako je štovati glasovnice. In tudi § 46. govori o prvih dveh odstavkih o glasovnicah, tedaj o pisnem glasovanju, torej se v teh alinejah nikakor ne tiče § 32., oziroma volitve volilnih mož v kmetijskih občinah. To so pač pomanjkljivosti, katere bi morali odpraviti že z ozirom na ugled, na častno ime našega deželnega zakonodajstva.

Še bi lahko navedel jedno ali drugo formalno hibo, toda dovolj! Le to moram svečano izjaviti, da s temi opazkami nikakor nisem nameraval očistiti kaj dotičnim gospodom, kateri so se pred dvema letoma tako hvalevredno in požrtvovalno trudili v to svrhu, da so deželi priborili ugodnejši volilni red. Storili so svojo dolžnost v polni meri, le premalo časa bilo je odmerjeno posvetovanju, in tedaj je naravno, da delo, dovršeno v naglici, gledé vnanje oblike še ni po vsem opiljeno in oglašeno. Po mojem mnenju je sedaj nastopil oni čas, da ga očistimo tudi vnanjih peg ter ga pregledamo v stilističnem in formalnem oziru.

Označil sem svoje stališče. Še enkrat izjavljam, da meritornih prememb ne nameravam s svojim predlogom, kajti uvidevam, da je v sedanjem deželnem zboru in pri sedanjem strankarskem razmerju absolutno nemogoče, v bistvenih točkah predložiti volilni red vojvodine kranjske. Drugi nagibi, o katerih sem govoril, so me vodili. Baš te dni prejeli smo načrt zakona, po kojem naj se gozdi očistijo tujih enklav. Jaz bi mislil, da kaže tudi goščo našega volilnega zakona očistiti starih, trohnečih štorov in novozarašenega robidovja, in tedaj priporočam svoj predlog prav toplo visoki zbornici. Kar se pa tiče formalnega postopanja, navsvetujem, naj se odstopi upravnemu odseku.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

V štajerskem deželnem zboru odgovoril je cesarski namestnik baron Kúbeck na interpelacijo poslanca Raiča zaradi mariborskega učiteljišča ter izrekel, da bode gledal na to, da se nedostatnosti odpravijo. Zopet se jasno razvida, da vlada hoče povsodi izvesti ravnopravnost, da skrbi z jednako skrbjo za razvoj vseh narodov.

Volitve v tržaški mestni zastop vršiti se imajo v četrti skupini dné 11. in 12. januarija, v tretji skupini 15. in 16. januarija, v drugi volilni skupini 19. januarija in v prvi volilni skupini 23. januarija.

V goriškem deželnem zboru stavil je dr. Gregorčič do slavne vlade nasledujo prošnjo: Visoka c. kr. vlada naj blagovoli predložiti državnemu zboru: 1.) Načrt postave, po kateri bi se domovinska postava z dne 3. decembra 1863 (drž. zak. št. 105) tako premenila, da bi se dobila domovna pravica v katerem kraju ne samo po dosedanjih potih, ampak tudi po desetletnem mirnem bivanju v njem; 2.) načrt postave, po kateri bi se uredila skrb za uboge in onemogle ne le na podlagi domovne pravice, marveč tudi na podlagi drugih načel, ki so v tem oziru vsprejeta v omikanih evropskih državah, posebno na podlagi dejanskega bivališča onega, ki potrebuje podporo.

Tuje dežele.

Nekateri listi zatrjujejo, da se je jeza ruskega cara na bolgarskega kneza že polegla ter da car hoče svojo obsodbo ob priliki zopet poravnati. Kakor zdanjega bolgarskega kneza, zadel je jednaka usoda v l. 1852. njegovega očeta. Car Nikolaj se je razsrdil na kneza Aleksandra Hessen-Darmstadskega, ker se je oženil z grofinjo Battenberško ter ukazal, naj se izbriše iz imenika ruske vojne. Ko pa je vladarstvo nastopil car Aleksander II. dobil je princ zopet vse prejšnje časti.

Angleški liberalci so se med slednjim volilnim gibanjem hudo pregrešili proti Parnellovcem, nazivali so jih sovražnike države; konservativcem

šteli so v največji greh, da so se s Parnellovci družili. Zdaj pa se je stvar obrnila uže na drugo stran. Kakor poročajo listi, imela sta Gladstone in Parnell minoli teden več razgovorov, naj bi vkupno postopala v prihodnjem zasedanju parlamenta. Gladstone, Chamberlain in Harcourt hote se sporazumeti s Parnellovci; o vkupnem postopanju se ni nič gotovega sklenilo. Zmerni liberalci nasprotujejo še neprestano zvezi s Parnellovci.

Ugodni položaj, katerega so pripravile zadnje angleške volitve Ircem, dela jih zelo korajžuje in smeje v svojih zahtevah. Irci nameravajo baje v parlamentu zahtevati, da se za Irsko uvede taka uprava, kakeršno ima Kanada. Dalje, da Irska nima plačevati nobenih doneskov za angleško državo in ne prevzame nič angleškega dolga. V izpolnitev takih zahtev se pač ne bodo spustili niti liberalci niti konservativci, kajti obe stranki gledali bosta v prvi vrsti na korist ožje Angleške.

Poročila iz Sudana glasijo se zelo neugodno za Angleže. Vstaja razširila se je uže po vsem Sudanu, in Angležem preti nevarnost. Svoje čete ob Nilu nameravajo pomnožiti s polki iz Kahire, kateri se tja odpošljejo z Malte in Gibraltarja. Čete pomikale se bodo proti Dongoli, a mesta samega baje ne nameravajo zopet zasesti.

Razne vesti.

(V Neapolu) vstrelil se je 11. t. m. stotnik generalnega štaba knez Belgiojoso. Nesrečno bi se imel v nekoliko dneh z gospico Regino plemenito Arnlos, princezino Montesarchioško poročiti, ki bi imela 10 milijonov dote. Umrl je po kratki agoniji, ne da bi uzroke svojega dejanja povedal.

(Boljšanje zemlje na Ruskem.) Znano je, da v Polesju, zemlja med rekami Dnjeper, Pripet, Ptič, Berezina, je silno močvirna, torej poljedelstvu popolnoma odtegnena. Od leta 1874 pa so jeli to velikansko barje usušivati. Do leta 1883 so nakopali 1808 kilometrov vodotokov, in tako dobili 1 141 000 desetin = 1 244 000 hektarjev poljedelske zemlje, in sicer: Močvirnate zemlje, 200 000 desetin obsegajoče, na katero poprej niti stopiti ni bilo možno, so izpremenili v travnike; 280 000 desetin močvirnega gozdovja, po katerem je v strugah teklo močvirje, da je bil gozd nepristopen, je dobilo vrejene plovne pretoke; gozd, 170 000 desetin velik, in doslej ves umaknen koristni upotrebi, se je predal rodonosnemu izrabljevanju; in okolo 170 000 desetin zemlje in travnikov so drenirali.

(Velika previdnost.) Kmetica na železniški postaji: „Vkupila bi rada karto, da se popeljem s železnico.“ — Blagajnik: „Kamo se popeljete?“ — Kmetica: „Poglej ga no! Tak radovednež! Kaj vas pa to skrbi?“

Domače stvari.

Deželni zbor kranjski.

(VI seja dne 14 decembra.)

Preseduje deželni glavar grof Thurn-Valsassina; vladna zastopnika: deželni predsednik baron Winkler in vladni svetovalec Hočevar. Ko se prečita in odobri zapisnik zadnje seje, poroča gospod deželni glavar o došlih prošnjah, katere se izročijo raznim odsekom.

Gospod deželni predsednik baron Winkler naznani, da je Nj. veličanstvo cesar izvolil na znanje vzeti zahvalo, katero Mu je izrekel deželni zbor za Njegovo visokodušno podporo poškodovanim.

Vladna predloga postavnega načrta o razdelitvi skupnih zemljišč in o uravnavanju zadevnih pravic gledé skupnega užitka in oskrbovanja in postavnega načrta o sestavi deželne komisije gledé zlaganja gozdov in arondiranji gozdnih mej izroči se odseku, kateri se ima izvoliti. V ta odsek se izvolijo: Detela (načelnik), dr. Dolenc, Dev, Faber, baron Lichtenberg, Klun in baron Schwegel (namestnik). — Poročilo deželnega odbora o dovoljenji deželnega doneska 50 000 gld. za gradnjo lokalne železnice iz Ljubljane v Kamenik se izroči finančnemu odseku v poročanje.

Posl. dr. Moschè poroča zaradi dalnjega proviziornega pobiranja deželnih priklad, kakor tudi doklade od porabljenih opejnih pijač, in sprejme se naslednji zakon:

a) Za deželni zaklad z 21% na vse neposredne davke z državnimi prikladami vred in z 20% na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa, in z naklado po 3 gld. od vsakega hektolitra porabljenih žganih pijač.

b) Za zemljišno-odvezni zaklad s 16% na vse predpisano svoto vseh neposrednih davkov z državnimi prikladami vred, in z 20% na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa

c) Za normalno-šolski zaklad z 10% na vso predpisano svoto vseh neposrednih davkov z vsemi prikladami vred.

Deželnemu odboru se naroča, pridobiti nemudoma sklepu pod točko 1. Najvišje potrjenje.

Poročilo o žganjepivstvu in o pristojbinski postavi se na predlog poročevalca dr. Sameca odstavi z dnevnega reda, ker se ima gospodarski odsek še o nekaterih zadevah posvetovati.

Posl. dr. Samec poroča o prošnji županstva v Zagradecu, da bi se na Krško-Grosupeljski cesti pobirala cestnina ter predlaga, naj se izroči deželnemu odboru. — Predlog se sprejme.

Posl. Faber poroča v imenu gospodarskega odseka o poročilu deželnega odbora gledé govedoreje. — Poročilo se vzame v znanje.

Posl. Faber poroča o poročilu deželnega odbora gledé prošnje tržaškega mesta zaradi napeljave vode Bistrice v Trst. — Poročilo se vzame v znanje.

Posl. Obreza poroča v imenu gospodarskega odseka o poročilu deželnega odbora gledé uporabe za osuševanje Planinske doline dovoljene podpore 1000 gold. Poročevalec omenja, da okrajno glavarstvo v Logatci predloži o tej zadevi načrt, kateri pride prihodnje leto v posvetovanje. Deželni odbor naj to zadevo pospešuje.

Posl. Klun omenja, da je tudi v ribniški in kočevski dolini potrebno uravnati in primerno speljati vodé ter odpreti požiralnike. Zdej se povodnji vedno bolj ponavljajo. Govornik torej predlaga, naj se pri tem jemlje tudi ozir na ribniško in kočevsko dolino.

Posl. Pakiz omenja škodo, katero trpi povodnji Loški Potok in Dobrepoljska dolina in okolica Rašice; on predlaga, naj se tudi ta dva kraja omenjata v predlogu.

Posl. dr. Dolenc omenja, da povodenj tudi zelo nadleguje Loško dolino; to bi se vender brez posebnih stroškov lahko popravilo, zatorej predlaga, da se vasem Nadlesku, Podcerkvi in Danjam iz deželnega zaklada dovoli primerna podpora za uravnavo potoka Obrh v danjskem gozdu, kadar predložijo udeleženci dotičen načrt.

Pri glasovanju se sprejme sledeči predlog gospodarskega odseka s pristavki poslanca Kluna ter Pakiza in dr. Dolenca: Deželnemu odboru se naroča, podpirati na vso moč podjetje za osuševanje kotlinskih dolin pri Ložu, Cérknici in Planini, ravno tako v ribniški in kočevski dolini in z ozirom na državno postavo z dné 30. julija 1884, št. 116, delati na to, da se bode to delo s pomočjo državne podpore prej ko mogoče izpeljalo. (Konec prihodnjič.)

(Deželni zbor kranjski.) V včerajšnji seji deželnega zbora potezal se je gospod deželni glavar grof Thurn-Valsassina v daljšem govoru za povišanje plače deželnih uradnikov. Posl. Šuklje utemeljeval je svoj samostalni predlog o premembi volilnega reda. (Govor priobčujemo v vsem obsegu na drugem mestu.) Posl. baron Apfaltrern hotel je popravljati svojo izjavo, da so on in njegovi somišljeniki proti razširjenju volilne pravice, a to gotovo ne iz pomanjkanja liberalizma. Oni so le zaradi tega nasprotni, ker bi po razširjeni volilni pravici prišli v zbornico elementi, kateri bi iz sebičnosti in samoljubnosti ne varovali interesov države. Na to se je rešilo nekaj prošenj. Kraškemu komiteju kluba taristov na Dunaji dovolilo se je 500 gld. podpore za osuševanje planinske doline; podpornemu društvu rudarskih akademikov v Ljubnem 50 gld.; društvu za podporo dijakov v Rudolfovem se dovoli podpore 250 gld.; „Národní Šoli“ se dovoli podpore 100 gld.; društvu v podporo bolnih vseučilišnikov na Dunaji se dovoli razen letnine za dijake iz Kranjske se 50 gld.; „Matici Slovenski“ določi deželni odbor podporo iz denarjev, kateri so določeni za izdavanje knjig. Veselu Ferdinandu, učencu na akademiji za umetnosti v Mnihovem, in Antonu

Ažbetu, slikarju v Mnihovem, dovoli se za leto 1886 vsakemu podpore 100 glđ. — Prihodnja seja jutri dopoludne ob 10. uri.

— (O božičnih praznikih dežel. zbora kranjskega) pišejo „Novice“, da gredó želje poslancev na to, da naj se zborovanje očigled velikega števila važnih predlogov, katero je še rešiti, pretrga samo za pet dni, od 24. do 29. decembra. Znano je, da še ni rešenih najpomembnejših proračunov, da je rešiti dalje volilne predloge, ljubljanski statut, premembo močvirske postave, imenitno vprašanje vredenja voda v deželi, vladina predloga postav o razdelitvi skupnih zemljišč in pa ono o odločitvi manjih kosov gozda izmed večjih gozdov enega gospodarja. Tudi vprašanje deželnih cest čaka rešitve razen velikega števila manjših gospodarskih vprašanj.

— (Občni zbor čitalnice ljubljanske) bude na sv. Stefana dan dopoludne ob 11. uri s sledečim dnevnim redom: 1.) Nagovor predsednikov, 2.) poročilo tajnikovo, 3.) poročilo blagajnikovo, 4.) naveti posameznih društvenikov, 5.) volitev dveh pregledovalcev računa, 6.) volitev 15 odbornikov.

— (Naznanilo.) Kmetovalci, kateri želijo dobiti izvirno rusko (rigajsko) laneno seme, naj se oglašijo za-nj pismeno ali ustmeno zadnji čas do Svečnice v pisarni c. kr. kmetijske družbe.

— (Izpred porotne sodnije.) Pri včerajšni obravnavi bil je 70letni Luka Žirovnik iz Svilj pri Medvodah obsojen zaradi ponarejanja srebrnih goldinarjev v štirimesečno ječo. Olajševalno bilo je za zatoženca to, da so bili goldinarji tako slabo ponarejeni, da so ga takoj, ko je prvega hotel izdati, zasačili. — Zdanje zasedanje porotnih sodnij se je s tem skončalo.

— (Čitalnica v Kranji) priredi dne 20. t. m. „Besedo“ s prijaznim sodelovanjem godbenega kluba v lastnih prostorih. Vspored: 1.) G. Verdi: Introdukcija k operi „Un Ballo in Maschera.“ 2.) F. S. Vilhar: „Bliedi mjesec.“ Mešan zbor. 3.) V. Parma: „Slovanske cvetke.“ Potpourri slovanskih pesem. 4.) A. Stöckl: „Spomin na Velikovec.“ Kvintet za gosli in violoncell. 5.) V. Parma: „Hajd, na ples!“ Polka française. Dvoglasen žensk zbor s spremljevanjem orkestra. 6.) Igra: „O, Anca!“ Burka v 1. dejanji. — Začetek točko ob 8. uri zvečer. — Vstopnina: Udom 30 kr., nendom 80 kr. Opomba: Udom je dovoljeno uvesti neude.

— (Duhovenske spremembe v lavantinski škofiji.) V Mariboru je bil instaliran novi mestni župnik za Slov. Gradec gosp. Anton Šlander. — Celjske fare vikar postal je gosp. Josip Žičkar; drugi kaplan v Celji gosp. Ljudevit Hudovernik. Tretja kaplanija ostane začasno izpraznjena.

— (Visoki gosti v Miramaru.) „Edinost“ piše, da bode Nj. veličanstvo cesarica v mesecu januariju prišla za nekoliko dni v Miramar. V februariju pa pride nekda v Miramar cesarjevna Stefanija in ostane tam več tednov. Ta vest je napravila v patriotičnih krogih Trsta in okolice pravo veselje.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 17. decembra. „Wiener Zeitung“ objavlja imenovanje fml. barona Cornara namestnikom za Dalmacijo.

Dunaj, 17. decembra. Članovi mednarodne vojaške komisije odpotovali so o polunoči na bojišče.

Novi Jork, 17. decembra. Iz San Franciska se poroča, da je policija zasledila socijalistično zaroto, katera je hotela umoriti kalifornskega guvernerja in več odličnih meščanov. Zaprti so več oseb.

Dunaj, 16. decembra. „Pol. Corr.“ poroča iz Lizabona: Kralj Ferdinand, oče vladujočega kralja, je včeraj umrl.

Dunaj, 16. decembra. „Presse“ poroča, da je feldmaršallajtenant in dosedanji namestnik načelnika generalnega staba, Ljudovik baron Cornaro, imenovan namestnikom v Dalmaciji.

Zagreb, 16. decembra. Deželni zbor je sprejel budgetno predlogo kot podlogo specialni debati. Barčić stavlja je nujni predlog, naj se zaradi krive izjave kot priča zaprti poslanec Tuškan oprosti. Nujnost se je zavrgla.

Zagreb, 16. decembra. Danes govorili so v pravdi Starčevići tožitelj in zagovornika. Državni pravdnik utemeljeval je v sijajnem govoru zatožbo ter poudarjal, da poslanci pritiskajo na narod z duševnim orožjem, če tudi ne s surovo silo. Dejanje zatožencev da je zločin javnega nasilstva 12. slučaja in izsiljevanja, ker so zatoženci hoteli s silo dobiti banov preklic. Njegov predlog se glasi na: „Kriv“. Po duhovitem govoru Derenčina in Hinkovića preloži se je razsodba na jutri.

London, 16. septembra. Včeraj vršilo se je ministersko posvetovanje o položaji v Sudanu. „Times“ poročajo, da se ne namerava zopet zasedati Dongolo. — Iz Yokahama se zopet poroča o nemirih na Koreji.

Athene, 16. decembra. V zbornici napal je Trikupis vladno politiko. Delyannis stavlja je zaupno vprašanje, na kar je zbornica s 115 proti 67 glasovom izrekla vladi zaupnico.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 17. decembra.

	glđ.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.80
„ „ „ srebri	83.35
Zlata renta	109.10
5% avstr. renta	100.—
Delnice narodne banke	866.—
Kreditne delnice	295.30
London 10 lir sterling	125.95
20 frankovec	9.99
Cekini c. kr.	5.98
100 drž. mark	61.85

Tujci.

Dné 15. decembra.

Pri Maliči: Reiner, Baller, Mandl, Völk, trgovci, z Dunaja. Higersperger iz Celja. — Pri Slonu: Wasservogel in Pičman, potovalca, z Dunaja. Rieger, c. kr. stotnik, iz Briksna. — Vierle s soprogo iz Joahimsthal. — Zenkovich in Frenkes iz Trsta. — Weiller iz Gorice. — Mlekuš iz Radelsteina. — Svetec, c. k. beležnik, iz Litije. Pri Bavar. dvoru: Smolnikar, posestnik, iz Kamenika. — Anzin, trgovec, z Notranjskega. Pri Juž. kolodvoru: Schulz, trgovec, iz Eipela. Pri Virantu: Rupp, akad. slikar, s soprogo, z Dunaja. — Jeršin iz Planine.

Tržne cene.

V Ljubljani, 16. decembra.

Hektoliter banaške pšenice velja 7 glđ. 25 kr., domače 6 glđ. 50 kr.; reš 5 glđ. 39 kr.; ječmen 4 glđ. 39 kr.; oves 3 glđ. 9 kr.; ajda 3 glđ. 90 kr.; proso 5 glđ. 04 kr.; turšica 4 glđ. 87 kr.; 100 kilogramov krompirja 2 glđ. 86 kr.; leča hektol. po 8 glđ. — kr., bob 8 glđ., fižol 8 glđ. 50 kr. — Goveja mast kilo po 90 kr., salo po 72 kr., špeh po 54 kr., prekajen pa 66 kr., maslo (sirovo) 84 kr., jajce 3 kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejeva mesa 64 kr., telečjega 56 kr., svinjsko 50 kr., drobniško po 35 kr., — Piške po 40 kr., golob 18 kr.; 100 kilo sena 2 glđ. 05 kr., slame 2 glđ. 05 kr. Seženj trdih drv 7 glđ. 40 kr.; mehkih 5 glđ. 80 kr. — Vino, rudeče, 100 litrov (v skladišči) 24 glđ., belo 20 glđ.

Podružnica c. kr. priv.

avstr. kreditnega zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci na obrestovanje

	v bankovcih
za 4 dni odpovedbe	3 1/4 od sto
» 8 » »	3 1/2 » »
» 30 » »	3 3/4 » »
	v Napoleondorih
30dnevna odpoved	3 od sto
3mesečna »	3 1/4 » »
6 » »	3 1/2 » »

Oddelek za giro

v bankovcih 2 1/2 proc. obresti za vsako vsoto, v Napoleondorih brez obrestij.

Nakazila

na Dunaj, v Prago, Budimpešto, Brno, Opavo, Levov, Reko, dalje v Zagreb, Arád, Gradec, Sibinj, Inost, Celovec, Ljubljano in Solnograd so brez troškov.

Kupovanje in prodaja

deviz, vrednostnih papirjev in inkaso-kuponov po 1/2 proc. provizije.

Posojila

na poroštvna pooblastila (warrants), pogoji po dogovoru; proti dovoljenemu kreditu v Londonu ali Parizu 1/2 proc. provizije za 3 mesece; na vrednostne papirje (efekte) 6 proc. obrestij na leto do svote 1000 glđ., za večje svote vsled specialnega dogovora. (69) 36—34

Trstu dné 1. oktobra 1883.

Umrli so:

Dné 15. decembra. Marija Skalar, gostačeva soproga, 82 l., opešanje. — Josip Hribar, delavec, 37 let, kron. plućna tuberkuloza. — Pavla Schram, hči žel. sprevodnika, 17 l., kron. črevesni katár.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
16. decbr.	7. zjutraj	747.21	—12.0	bzv.	megla	0.00
	2. pop.	745.60	—8.9	szpd. sr.	jasno	
	9. zvečer	746.11	—13.4	»	megla	

Mokronoška graščina prodá

dva pitana vola in triletnega bika. — Natančneje pri graščinskem upravnistvu v Mokronogu. (187)

Pri

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bambergu v Ljubljani

se dobivajo vedno vse

knjige družbe sv. Mohora

in tudi sledeče knjige:

Abecednik za slovenske ljudske šole. Sestavila A. Razinger in A. Žumer. 20 kr.

Abecednik slovensko-nemški. Sestavila A. Razinger in A. Žumer. 25 kr.

Brezovnik, šaljivi Slovenec, 60 kr., vezano 70 kr.

Celestina J., Aritmetika za nižje gimnazije, I. del, vezana 1 glđ. 30 kr.; II. del, vezana 1 glđ. 10 kr.

Celestina J., Geometrija za nižje gimnazije, I. del, vezana 70 kr.; II. del, vezana 80 kr.

Cimperman, Pesni, 60 kr.

Devoljan Miljenko, Mladini, 30 kr.

Dimitz A., Habsburžani v deželi kranjske 1282 do 1882. Slavnosten spis, na svetlo dal kranjski deželni odbor. 4 glđ.

Filipovič, Kraljevič Marko u narodnih pjesmah. 90 kr.

Gregorčič, poezije, drugi pomn. natis, 1 glđ. 20 kr., elegantno vezano z zlatim obrezkom 2 glđ.

Hrovat P. Florentin, kranjska mesta s petimi po dobami. 60 kr.

Janežič A., Slovensko-nemški slovar. 2 glđ. 20 kr. vezan 2 glđ. 70 kr.

Jenko Ivan, Pesmi, 1 glđ.

Jesenko Janez, Avstrijsko-ogerska monarhija. — Domovoznanstvo za četrti razred srednjih šol. 45 kr.

Jurčič Josip, Zbrani spisi, I. zvezek 1 glđ., II. zvezek 70 kr., III. zvezek 70 kr., IV. zvezek 70 kr. V. zvezek 70 kr.; v krasnih platnicah vezan vsak zvezek 50 kr. več.

Kačič-Mloščič, Razgovor ugodni naroda slovinsk 1 glđ. 20 kr.

Kermavner V., Vadbe v skladnji latinski, vezane 1 glđ.

Klalič, Lehrgang der kroatischen Sprache, I., II. Theil sammt Schlüssel. 1 glđ. 52 kr.

— Kroatischer Dolmetscher, 60 kr.

Knjižnica slovenske mladini:

I. zvezek: *Tomšič Ivan,* Dragoljubci, 30 kr.

II. » » *Peter rokodelčič,* 36 kr.

III. » » *Cigler Janez,* Sreča v nesreči, 35 kr.

Koblar A., Zgodovina fará ljubljanske škofije I. zvezek: Zgodovina sorške in preške fare, 30 kr. II. zvezek: Zgodovina nakelske, dupljanske in goriške fare, 50 kr.

Kosec, Krščansko-katoliško pravoslovje, 1 glđ. 20 kr.

Lavtar L., Občna aritmetika za učiteljska. Cena vezane knjige 1 glđ. 20 kr.

Lesar A., Liturgika ali sveti obredi pri vnanji službi božji. Vezana 1 glđ. 20 kr.

Majar H., Odkritje Amerike, trdo vezano 1 glđ. 60 kr.

Prvo berilo in slovnica za slovenske ljudske šole. Sestavila Razinger in Žumer. 24 kr.

Padar, Zakon in žena, 40 kr.

Postave in ukazi za kranjsko ljudsko šolstvo. 1 glđ. 50 kr.

Praprotnik, Mali šolski besednjak. 4. natis. Vezan 85 kr.

Razlag J. R., dr., Pesmarica, 60 kr., vez. 80 kr.

Rožek J. A., Latinsko-slovenski slovnik. Vezan 2 glđ. 70 kr.

Senekovič A., Fizika za nižje razrede srednjih šol vezana 2 glđ.

Šmid Kristof, Spisi. 3 zvezki po 40 kr.

Vošnjak I., dr., Poročilo o kmetijski enkėti dné 17. in 18. aprila 1884 v Ljubljani, 50 kr.

Vraz Stanko, Izabrane pjesme, 1 glđ. 80 kr., eleg. v platno vezane s zlatim obrezkom 3 glđ.

Zapisnik hiš deželnega glavnoga mesta ljubljanskega. Vezan 65 kr.

Zlatorog, Pravljica za mladino. 20 kr.

Znidaršič J., Nauk o desetnih (decimalnih) razlomkih pri računih z novo mero in vago. 60 kr.

V naši zalogi smo tudi na svetlo dali slovenske knjige s podobami za mladino, in sicer:

Pepelko, Snegulčico, Trnjevo rožlico (4° velike) po 50 kr. Pravljice o:

Pepelki, Rudeči kaptol in Obutem mačku (8° velike) po 25 kr.

O deželi lenuhov, Snegulčico, Pritlikovcu (Palček) in **Robinzonu** po 15 kr.